

Пазєєва Г.М.

здобувач, старший викладач кафедри МЗЕД та логістики
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»

Науковий керівник: Алькема В.Г., д.е.н., професор

Алгоритм транспортно-експедиційної діяльності сучасних логістичних компаній

Розглянуто роль транспорту в державі. Місце транспортних компаній в Україні та проаналізовано діяльність транспортно-експедиційних компаній.

Ключовою ланкою соціально-економічної системи держави є транспорт, він належить до стратегічно важливих галузей національної економіки. Без його ефективної роботи неможливе подальше підвищення добробуту суспільства. Транспорт є складовою частиною народного господарства країни та обслуговує всі його галузі. По-перше, за допомогою транспорту забезпечується зв'язок між різними галузями економіки. По-друге, здійснюється рух продукції зі сфери виробництва до сфери обігу, а тим самим транспортна діяльність виступає продовженням процесу виробництва в межах обігу.

Дослідженню проблем економічного розвитку транспорту України було присвячено праці українських вчених О.О. Бакаєв [1], С.І. Пирожков [1], В.Л. Ревенко [1], Є.М. Сич [2, 3] В.Г. Шинкаренко [5], Л.Ю. Яцківський [6], Д.К. Прейгер [4], О.В. Собкевич [4], О.Ю. Ємельянова [4] та інші. Транспортна галузь є структуроутворюючим виробництвом, що значною мірою визначає конкурентоспроможність національної економіки. Це єдина система в країні, що має в своєму розпорядженні всі види транспорту, і включає в себе: залізничний, автомобільний, авіаційний, трубопровідний, морський, річковий, поромний, міський. Розміщення і структура транспортних комунікацій країни в цілому відповідають внутрішнім і зовнішнім транспортно-економічним зв'язкам країни, але потребують вдосконалення. Тому важливою і пріоритетною складовою в структурі національної транспортної політики є встановлення національного ринку транспортних послуг основні складові якого наведено на рисунку.

Проблема розвитку сфери транспортних послуг для України набуває особливого значення. Саме тому ринок транспортно-експедиційних послуг стає невід'ємною складовою української економіки, яка зазнає значної трансформації, що включає процеси приватизації, лібералізації тарифів, ліцензування і сертифікації. Під транспортно-експедиційними послугами розуміють окремі операції, або групу операцій, безпосередньо спрямованих на задоволення визначеної потреби підприємства народного господарства [7].

Згідно Закону України «Про транспортно-експедиторську діяльність» від 1 липня 2004 року № 1955-IV, транспортно-експедиторська послуга – це робота, що безпосередньо пов'язана з організацією та забезпеченням перевезень експортного, імпортного, транзитного або іншого вантажу за договором транспортного експедирування. Транспортно-експедиторська діяльність визначається як підприємницька діяльність із надання транспортно-експедиторських послуг з організації та забезпечення перевезень експортних, імпортних, транзитних або інших вантажів [8].

Аналізуючи діяльність транспортно-експедиційних компаній можна систематизувати спектр послуг які вони надають, а саме:

- організація транспортного процесу;
- операції з транспортними засобами;

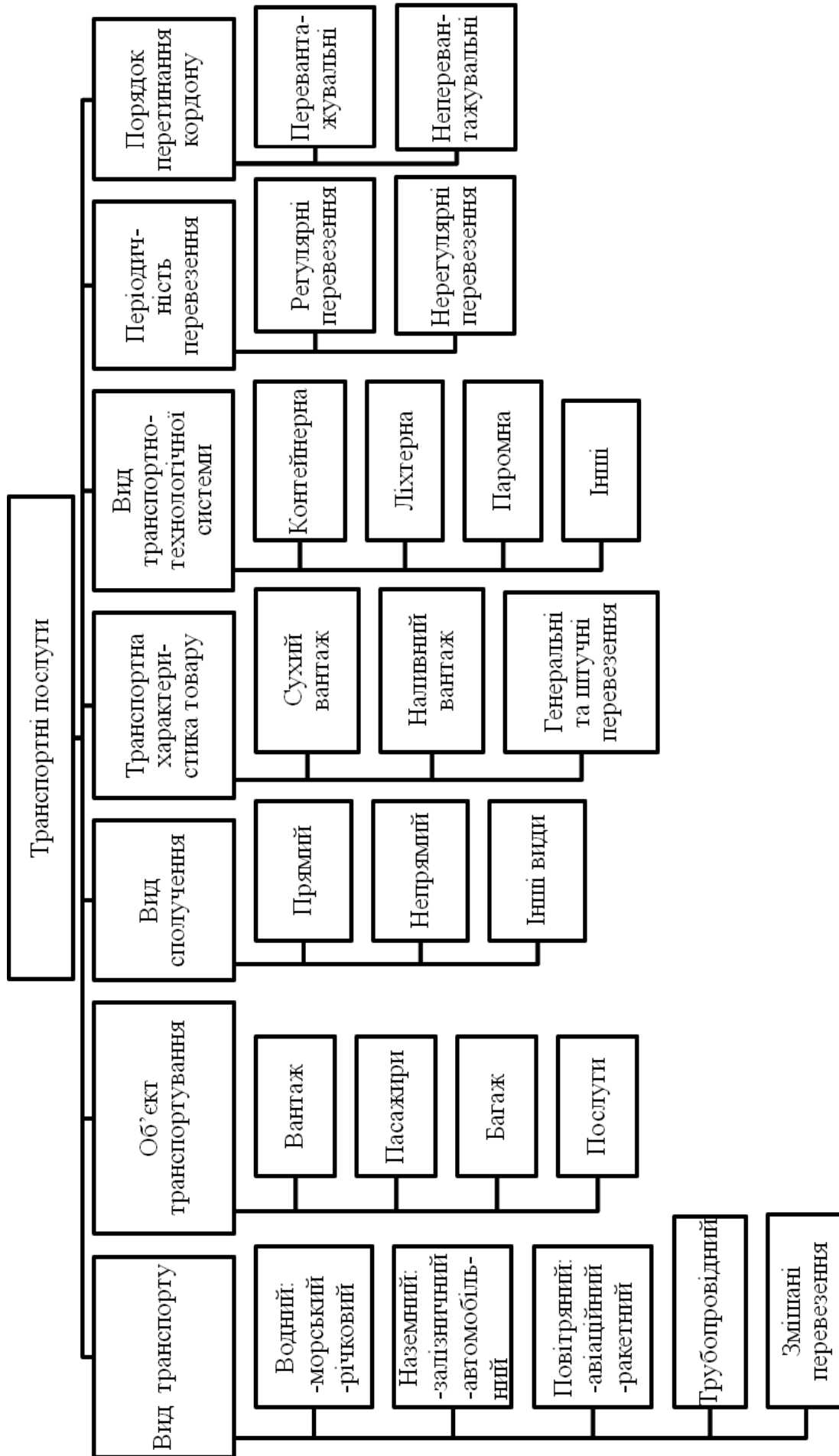

Рис. Система надання транспортних послуг

Джерело: авторська розробка

- операції з вантажем;
- управління логістичними процесами;
- експедиторські послуги;
- інформаційне забезпечення;
- укладення договорів щодо надання транспортно-експедиційних послуг;
- оформлення товарно-транспортної документації;
- оптимізація транспортного обслуговування;
- консультаційне забезпечення;
- кадрове забезпечення

Останнім часом, в транспортно-експедиційних компаніях відмічається тенденція поступового переходу від вузької спеціалізації як посередника при перевезенні, до здійснення ними функцій організаторів і операторів. Відносно до цього крупні транспортно-експедиційні компанії розвивають власні потужності (пересувний склад, складський термінал). Отже кінцевою метою транспортно - експедиційної компанії в Україні повинно стати залучення додаткового обсягу перевезень, надання комплексу різних послуг, прискорення доставки вантажу при цьому виконуючи максимальний обсяг операцій по отриманню і прийому вантажів до перевезення, оформленню документації, здійсненню розрахунків, вирішення питань розвантаження, складування та інших питань по організації перевезень.

Сьогодні в Україні ринок експедиторських послуг формується стихійно. Він характеризується великою кількістю експедиторських організацій, що не забезпечують надання якісних послуг, наявністю значного числа організацій, що надають лише одну послугу, а також істотними розбіжностями вартості однорідних послуг. Як наслідок, збільшуються терміни перевезень, зростає вартість транспортних послуг. Запровадження ліцензування або сертифікації транспортно-експедиторських послуг підвищить рівень безпеки на транспорті в цілому, а стосовно одного підприємства – позитивно вплине на рівень його конкурентоздатності.

Висновки. Проведені дослідження дозволили зробити висновок, що розбудова транспортно-експедиторської діяльності в Україні є особливим пріоритетом на шляху її інтеграції у світову економічну систему. Не розв'язавши завдань оптимізації взаємодії всіх ланок транспортного процесу, які беруть участь у просуванні товарів на ринку транспортних послуг, не можна сподіватись на успішне реформування економіки держави в цілому, оскільки така діяльність є, по-перше, значним компонентом господарювання, а по-друге, його потужним катализатором.

Список використаних джерел:

1. Бакаєв О. О. Міжнародні транспортні коридори – пріоритет української економічної перспективи / О. О. Бакаєв, С. І. Пирожков, В. Л. Ревенко // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Україна в XXI столітті: концепції та моделі економічного розвитку : матеріали доп. V Міжнар. конгр. укр. економістів, м. Львів, 22-26 трав. 2000 р. / НАН України ; Ін-т регіон. дослідж. ; редкол. : відп. ред. акад. НАН України М. І. Долішній. – Львів, 2001. – Вип. XXIII. – С. 495-514.
2. Сич Є.М. Розвиток монопрофільних виробничих структур ринку: транспортно-економічний аспект: Монографія [Текст] / Є.М. Сич, О.В. Бойко, О.В. Шишкіна. – К.: Логос, 2011. – 220 с.
3. Сич Є.М. Монопольно-конкурентні тенденції галузевих ринків [Текст] // Є.М. Сич, О.В. Бойко Збірник - Чернігів: ЧДТУ, 2010. – № 50. – С.20-36.
4. Прейгер Д. К., Собкевич О. В., Ємельянова О. Ю. Стратегічні напрями розвитку транспортної галузі України у післякризовий період. – К.: НІСД, 2011. – 48 с.
5. Шинкаренко В.Г. Менеджмент на автомобільноу транспорті / В.Г. Шинкаренко, С.Г. Банаєва, Л.М. Ачкасова. – Харків: Вид-во ХНАДУ, 2005. – 196 с.
6. Яцківський Л. Ю. Загальний курс транспорту: Навч. посіб. /Л. Ю. Яцківський, Д. В. Зеркалов. – К.: Аристей, 2007. – 544 с.
7. Іщенко Н. М. Маркетинг транспортних послуг / Н. М. Іщенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.chdu.edu.ua>
8. Закон України «Про транспортно-експедиційну діяльність» від 01.07.2004 № 1955-IV. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1955-15>